

ÚSPEŠNÉ SLOVENSKO V BEZPEČNOM SVETE

STRATÉGIA MZV SR

OBSAH

1	Základné princípy Stratégie MZV SR.....	3
2	Komplexný pohľad na stratégiu.....	4
3	Poslanie MZV SR.....	5
4	Strategické priority.....	6
5	Strategické ciele.....	7
5.1	Strategická priorita – Slovensko v bezpečnom a demokratickom svete.....	7
5.1.1	Posilňovať bilaterálnu spoluprácu a presadzovať efektívny systém medzinárodných vzťahov.....	7
5.1.2	Posilňovať bezpečnosť euroatlantického priestoru.....	7
5.1.3	Bojovať proti globálnym výzvam a hrozbám.....	7
5.1.4	Rozširovať priestor slobody, demokracie, rešpektovania ľudských práv, vlády zákona a dobrého riadenia.....	7
5.1.5	Regulovať migráciu v súlade so záujmami SR.....	7
5.2	Strategická Priorita - prosperujúce Slovensko a trvalo udržateľný rozvoj.....	8
5.2.1	Podporovať hospodársky rozvoj, prosperitu a presadzovať ekonomické záujmy SR.....	8
5.2.2	Posilňovať susedské vzťahy, prehĺbovať regionálnu spoluprácu a posilňovať medzinárodné postavenie SR.....	8
5.2.3	Zvyšovať objem rozvojovej a humanitárnej pomoci SR.....	8
5.2.3	Zvyšovať energetickú bezpečnosť SR.....	8
5.3	Strategická priorita - Záujmy Slovenska v efektívnej EÚ.....	9
5.3.1	Posilňovať presadzovanie záujmov SR v EÚ a jej vplyv na tvorbu spoločných politík EÚ.....	9
5.3.2	Podporovať rozširovanie EÚ na základe striktného plnenia predvstupových kritérií.....	9
5.3.3	Prispievať k posilňovaniu efektívneho fungovania inštitúcií EÚ.....	9
5.4	Strategická priorita - Služba občanom a Slovensko otvorené svetu.....	9
5.4.1	Ochraňovať záujmy občanov SR.....	9
5.4.2	Zlepšovať komunikáciu cieľov a výsledkov zahraničnej politiky v rámci SR a navonok.....	9
5.4.3	Zabezpečiť jednotnú prezentáciu SR v zahraničí.....	9
5.4.4	Presadzovať spoluprácu s tretím sektorom.....	10
5.5	Moderná slovenská diplomacia.....	10
5.5.1	Optimalizovať vnútorný chod organizácie.....	10
5.5.2	Zabezpečiť technologicky vyspelú komunikáciu.....	10
5.5.3	Optimalizovať finančné riadenie a štruktúru rozpočtu.....	10
5.5.4	Posilňovať odbornú pripravenosť pracovníkov zahraničnej služby.....	10
5.5.5	Posilniť personálne zastúpenie SR v EÚ a medzinárodných organizáciách.....	10

1 ZÁKLADNÉ PRINCÍPY STRATÉGIE MZV SR

Kľúčovou súčasťou prebiehajúcich zmien na MZV SR je posilnenie jeho kapacít pre strategické plánovanie, riadenie a koordináciu zahraničnej politiky v kontexte programového vyhlásenia vlády a interných strategických materiálov.

Stratégia MZV SR je základným dokumentom, ktorý systémovo definuje poslanie MZV SR a z neho vyplývajúce strategické ciele rezortu. Tieto budú rozpracované do súboru špecifických krokov v *Akčnom pláne Stratégie MZV SR*, ktorý bude obsahovať detailný opis jednotlivých akčných krokov s príslušnými výkonnosťnými merítkami /resp. kritériami úspešnosti/ spolu s predpokladmi pre ich dosiahnutie (čas, ľudské kapacity, financie). Na konci každého kalendárneho roku bude *Akčný plán Stratégie MZV SR* vyhodnotený a stanovená miera úspešnosti plnenia strategických cieľov, čo posluží ako východisko pre spracovanie strategických cieľov a akčných krokov na ďalší rok.

Od roku 2008 bude **Stratégia MZV SR** každoročne na začiatku rozpočtového cyklu aktualizovaná a schvaľovaná vedením MZV SR ako hlavný manažérsky a plánovací nástroj rezortu, ktorý garantuje, že zahraničná služba bude čo najlepšie plniť svoje úlohy v súlade s aktuálnymi prioritnými zahraničnopolitickými záujmami štátu.

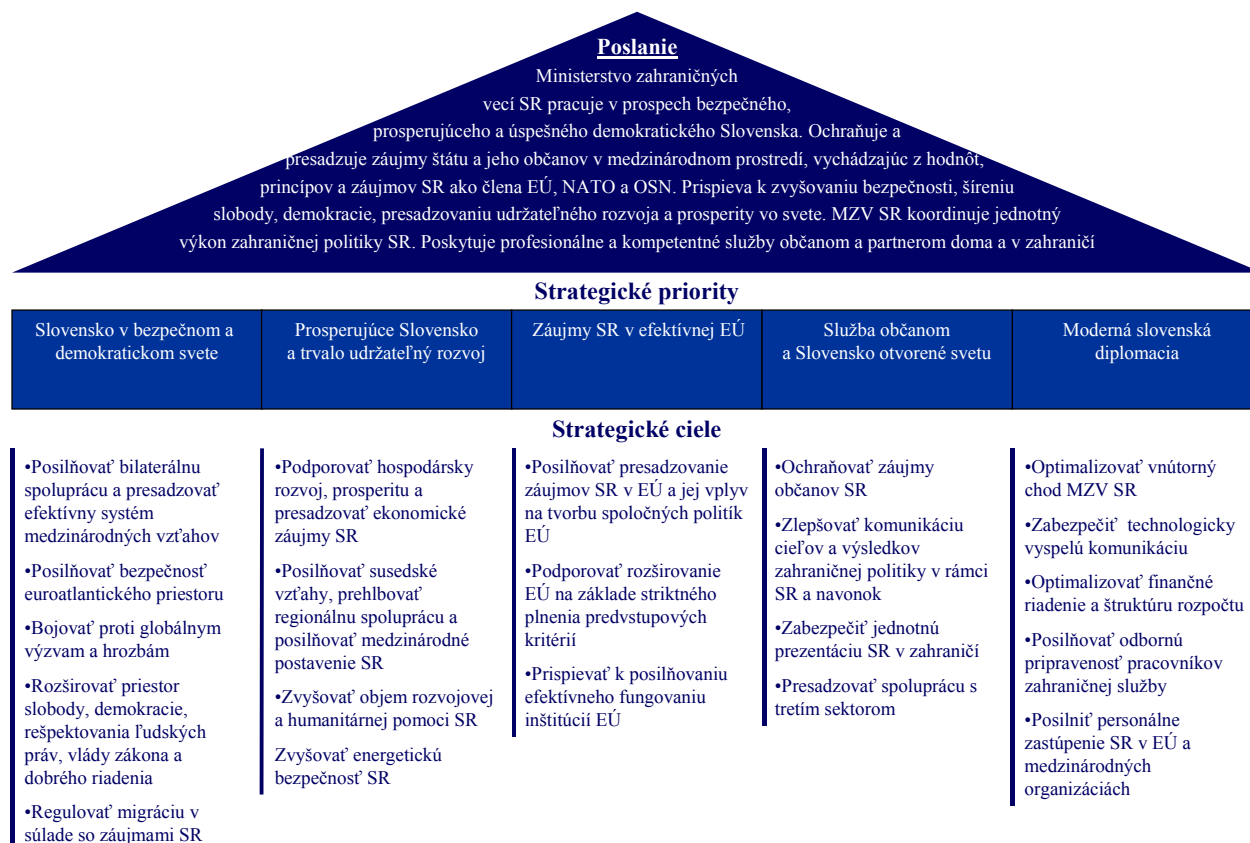
Stratégia MZV SR zavádza mechanizmus cieľového a výkonnosťného riadenia, ktorý je úspešne aplikovaný v zahraničných službách vyspelých krajín EÚ a inde vo svete. Jej zámerom je zabezpečiť efektívnejšie plnenie zahraničnopolitických priorit vlády prostredníctvom plánovaného a vyváženého využitia existujúcich zdrojov celého MZV SR a ich usmernenie predovšetkým na plnenie prioritných úloh.

Stratégia MZV SR poskytuje všetkým zainteresovaným v rámci ministerstva aj mimo neho jednotnú a prehľadnú informáciu o strategickom smerovaní MZV SR a jeho aktuálnych cieľoch. Je hlavným komunikačným dokumentom pre posilnenie stotožnenia sa zamestnancov MZV SR s jeho poslaním a strategickými cieľmi. Zároveň slúži na previazanie systému plánovania so systémom riadenia výkonnosti, hodnotenia a odmeňovania.

Schválením Stratégie MZV SR bude zabezpečené:

- Posilnenie väzby medzi aktuálnymi zahraničnopolitickými prioritami a konkrétnymi aktivitami gestorských útvarov na MZV SR a zastupiteľských úradov v zahraničí;
- Zvýšenie dôrazu na určovanie priorit a strednodobé plánovanie v súlade s očakávanými výsledkami a zdrojmi, ktoré sú reálne k dispozícii pre ich realizáciu;
- Zavedenie systémového sledovania a vyhodnocovania plnenia strategických cieľov a od nich odvodených akčných krokov;
- Posilnenie koordinácie medzi jednotlivými útvarmi v ústredí, medzi ústredím a zastupiteľskými úradmi a medzi zastupiteľskými úradmi navzájom;
- Vytvorenie prostredia zdravej konkurencie v rámci celého rezortu prostredníctvom transparentného a objektívneho informovania o plnení jednotlivých akčných krokov a jeho previazaní s motivačnými nástrojmi;
- Lepšie stotožnenie sa zamestnancov rezortu s poslaním a strategickou orientáciou rezortu.

2 KOMPLEXNÝ POHĽAD NA STRATÉGIU

3 POSLANIE MZV SR

Poslanie MZV SR, ako primárneho vykonávateľa zahraničnej politiky SR je definované nasledovne:

Ministerstvo zahraničných vecí SR pracuje v prospech bezpečného, prosperujúceho a úspešného demokratického Slovenska. Ochraňuje a presadzuje práva a záujmy štátu a jeho občanov v medzinárodnom prostredí, vychádzajúc z hodnôt a postavenia SR ako člena EÚ, NATO a OSN. Prispieva k zvyšovaniu bezpečnosti, šíreniu slobody, demokracie, presadzovaniu udržateľného rozvoja a prosperity vo svete. MZV SR koordinuje jednotný výkon zahraničnej politiky SR. Poskytuje profesionálne a kompetentné služby občanom a partnerom doma a v zahraničí.

4 STRATEGICKÉ PRIORITY

V nadväznosti na definované poslanie MZV SR, programové vyhlásenie vlády, ďalšie strategické dokumenty a berúc do úvahy trendy v medzinárodnom prostredí, boli vytýčené štyri strategické priority pre perspektívu zahraničnej politiky:

- *Slovensko v bezpečnom a demokratickom svete;*
- *Prosperujúce Slovensko a trvalo udržateľný rozvoj;*
- *Záujmy Slovenska v efektívnej EÚ;*
- *Služba občanom a Slovensko otvorené svetu;*

a ďalej jedna strategická priorita pre podpornú oblasť:

- *Moderná slovenská diplomacia.*

Podporná oblasť zastrešuje podoblasti, - Interné procesy, Financie a Učenie sa a rast. Cieľom zastúpených problematik by malo byť vytvorenie podmienok pre čo najefektívnejší chod organizácie a trvalé zlepšovanie kvality jej riadenia.

Každá zo strategických priorít je rozčlenená do súboru strategických cieľov, ktoré sú podrobne rozpracované a popísané prostredníctvom akčných krokov a jednotlivých merítok výkonnosti. Charakteristika jednotlivých cieľov je obsahom nasledujúcej kapitoly.

5 STRATEGICKÉ CIELE

5.1 STRATEGICKÁ PRIORITA – SLOVENSKO V BEZPEČNOM A DEMOKRATICKOM SVETE

Obsahuje 5 cieľov, tieto sú podrobne popísané v nasledujúcich podkapitolách.

5.1.1 Posilňovať bilaterálnu spoluprácu a presadzovať efektívny systém medzinárodných vzťahov

- Ako člen EÚ a NATO podieľať sa na vytváraní systému medzinárodných vzťahov s centrálnou úlohou OSN, opierajúceho sa o efektívny multilateralizmus, medzinárodné právo a základné demokratické hodnoty, práva a slobody.
- Prostredníctvom bilaterálnych vzťahov, najmä so susedmi, spojencami v EÚ a NATO a ďalšími, najmä ekonomickými partnermi, presadzovať práva a záujmy SR a jej občanov.

5.1.2 Posilňovať bezpečnosť euroatlantického priestoru

- Predchádzať krízam a konfliktom a čeliť výzvam a hrozbám s potenciálom ohroziť euroatlantický priestor, aktívne prispievať k ich riešeniu.
- Posilňovať transatlantickú väzbu prostredníctvom funkčného NATO, spolupráce EÚ-USA a EÚ-NATO ako aj spolupráce SR so svojim strategickým partnerom – USA.
- Podporovať transformáciu a rozširovanie NATO posilňujúc jej úlohu ako hlavného garanta euroatlantickej bezpečnosti a plniť záväzky vyplývajúce z členstva SR v NATO.
- Prijatť koncepciu krízového manažmentu rezortu, uviesť ju do praxe a napojiť na systém národného a medzinárodného krízového manažmentu.
- Prispievať k budovaniu partnerstva EÚ-RF.

5.1.3 Bojovať proti globálnym výzvam a hrozbám

- Aktívne sa podieľať na potláčaní terorizmu a jeho koreňov na medzinárodnej i národnej úrovni.
- Znižovať riziká vyplývajúce z medzinárodného terorizmu pre SR a jej záujmy, vrátane ochrany Schengenských hraníc.
- Posilňovať existujúce medzinárodné nástroje, ktorých cieľom je zabráňovať šíreniu ZHN (jadrových, chemických a biologických zbraní), vrátane prostriedkov ich dopravy na cieľ a brániť ich zneužitiu.
- Prispievať k boju proti medzinárodnému organizovanému zločinu, napr. v oblastiach, ako je obchod s ľuďmi, narkotikami a zbraňami, na národnej a medzinárodnej úrovni, v prvom rade EÚ.

5.1.4 Rozširovať priestor slobody, demokracie, rešpektovania ľudských práv, vlády zákona a dobrého riadenia

- Posilňovať demokraciu, rešpektovanie ľudských práv a osobných slobôd najmä tam, kde sú ohrozené.
- Posilňovať právny rámec a medzinárodné inštitúcie zaoberajúce sa problematikou ľudských práv a slobôd, vládou zákona a dobrým riadením vecí verejných.

5.1.5 Regulovať migráciu v súlade so záujmami SR

- Využívať a riadiť legálnu migráciu tak, aby prispievala k rozvoju trhu práce v SR.
- Podieľať sa na tvorbe a implementácii spoločnej migračnej politiky EÚ.
- Podieľať sa na boji proti nelegálnej migrácii a jej príčinám (aj prostredníctvom ORP) a uzatvárať readmisné dohody s rizikovými krajinami.

5.2 STRATEGICKÁ PRIORITA - PROSPERUJÚCE SLOVENSKO A TRVALO UDRŽATELNÝ ROZVOJ

Obsahuje 4 ciele, tieto sú podrobne popísané v nasledujúcich podkapitolách.

5.2.1 Podporovať hospodársky rozvoj, prosperitu a presadzovať ekonomické záujmy SR

- Rozvíjať vzájomne výhodné vzťahy s partnermi zamerané na hospodársky rozvoj Slovenska a prosperitu jeho občanov v rámci sociálne orientovanej trhovej ekonomiky SR.
- Získavať partnerov a zahraničné investície s vysokou pridanou hodnotou prispievajúce k rozvoju vedomostnej ekonomiky.
- Podieľať sa prostredníctvom multilaterálnych organizácií na vytváraní priaznivých medzinárodných podmienok ekonomického rozvoja SR.
- Posilniť hospodársku agendu v rámci aktivít diplomatických misií a diplomatov, v spolupráci s MH a ďalšími relevantnými rezortmi a inštitúciami v SR, presadzovať ekonomickú dimenziu zahraničnej služby SR a jednotný výkon tejto agendy v zahraničí.

5.2.2 Posilňovať susedské vzťahy, prehľbovať regionálnu spoluprácu a posilňovať medzinárodné postavenie SR

- Podporovať komplexný rozvoj vzťahov a dobrosusedskej spolupráce so susednými krajinami a ďalšími štátmi regiónu.
- Rozvíjať nadštandardné vzťahy s ČR.
- Podporovať regionálnu spoluprácu predovšetkým v rámci V4 a posilňovať postavenie SR v jej rámci.
- Budovať stabilné a harmonické vzťahy s MR orientované na budúcnosť.

5.2.3 Zvyšovať objem rozvojovej a humanitárnej pomoci SR

- Zabezpečovať podmienky pre rast a efektívne a cielené poskytovanie rozvojovej pomoci (ORP) v súlade s politickými a hospodárskymi záujmami a záväzkami SR a prehľbovať aj tým vzťahy SR s prijímajúcimi krajinami.
- Prostredníctvom ORP prispievať k zmierneniu chudoby a hladu, ako aj k zmierneniu následkov konfliktov v prijímajúcich krajinách, podporovať ich trvalo udržateľný rozvoj, stabilitu a demokraciu.
- Aktívne poskytovať humanitárnu pomoc.

5.2.3 Zvyšovať energetickú bezpečnosť SR

- Podieľať sa na analýzach, tvorbe a implementácii politiky energetickej bezpečnosti SR a spoločnej energetickej politiky EÚ.
- Viest' dialóg s kľúčovými krajinami – producentmi a tranzitnými krajinami – a podieľať sa na spoločných projektoch v oblasti energetiky s cieľom upevniť vonkajšiu energetickú bezpečnosť SR a EÚ, vrátane regionálnej energetickej spolupráce.
- Presadzovať energetickú politiku zjednocujúcu oblasť energetickej bezpečnosti a zápasu za udržateľné životné prostredie, proti klimatickým zmenám, koncipovať energetickú politiku aj ako nástroj zvyšovania konkurenčnej schopnosti a rastu SR.

5.3 STRATEGICKÁ PRIORITA - ZÁUJMY SLOVENSKA V EFEKTÍVNEJ EÚ

Obsahuje 3 ciele, tieto sú podrobne popísané v nasledujúcich podkapitolách.

5.3.1 Posilňovať presadzovanie záujmov SR v EÚ a jej vplyv na tvorbu spoločných politík EÚ

- Stanoviť prioritné oblasti záujmov SR, vychádzajúc z Lisabonskej agendy a podieľať sa na tvorbe politík EÚ z pohľadu SR, ktoré bude prednostne presadzovať v spolupráci s partnermi doma i v zahraničí.
- Presadzovať dobudovanie jednotného vnútorného trhu EÚ a postupne odstraňovať bariéry na európskom trhu práce, služieb a energetiky, vrátane zrušenia prechodných období na voľný pohyb pracovných síl.
- Usilovať sa o zlepšenie existujúcich mechanizmov koordinácie a riadenia európskych záležitostí na vnútroštátnej úrovni.

5.3.2 Podporovať rozširovanie EÚ na základe striktného plnenia predvstupových kritérií

- Podporiť ďalšie rozširovanie EÚ o krajiny Západného Balkánu a Turecko.
- Presadzovať európsku perspektívu pre ďalšie krajiny na východ od SR, ktoré prejavujú záujem o členstvo v EÚ a plnia potrebné podmienky pri súčasnom využívaní nástrojov Európskej susedskej politiky na rozvoj spolupráce EÚ s týmito a ďalšími štátmi.

5.3.3 Prispievať k posilňovaniu efektívneho fungovania inštitúcií EÚ

- Uplatňovať Lisabonskú zmluvu a využívať nový inštitucionálny rámec EÚ na presadzovanie záujmov SR.
- Podporiť prehĺbovanie spolupráce, integračného procesu a konsolidáciu EÚ s cieľom zvýšenia efektivity jej fungovania pri zachovaní suverénneho postavenia SR a ďalších členských štátov EÚ.
- Klásť dôraz na demokratizáciu EÚ a jej priblíženie občanom.

5.4 STRATEGICKÁ PRIORITA - SLUŽBA OBČANOM A SLOVENSKO OTVORENÉ SVETU

Obsahuje 4 ciele, tieto sú podrobne popísané v nasledujúcich podkapitolách.

5.4.1 Ochraňovať záujmy občanov SR

- Zlepšiť ochranu a presadzovanie práv a záujmov občanov SR, predovšetkým v oblasti poskytovania komplexnej konzulárnej pomoci - v bežných aj krízových situáciách, na národnej úrovni a v rámci EÚ.
- Cieľavedome budovať konzulárnu činnosť ako službu občanom SR a EÚ.

5.4.2 Zlepšovať komunikáciu cieľov a výsledkov zahraničnej politiky v rámci SR a navonok

- Zlepšiť prezentáciu strategických cieľov a výsledkov ZP v domácom prostredí i v zahraničí
- Vypracovať a zaviesť koncepciu rozvoja verejnej diplomacie.

5.4.3 Zabezpečiť jednotnú prezentáciu SR v zahraničí

- Podieľať sa na vypracovaní koncepcie jednotnej prezentácie Slovenska v zahraničí a realizovať ju v podmienkach rezortu tak, aby sa zvyšovalo pozitívne povedomie o Slovensku vo svete.
- Prezentovať SR ako spoľahlivého a úspešného spojenca a partnera..
- Podporovať slovenskú kultúru aj prostredníctvom jej šírenia v zahraničí, pomáhať šíreniu zahraničnej kultúry na Slovensku, presadzovať toleranciu, vzájomný rešpekt a dialóg civilizácií a ich vzájomné obohacovanie sa.

5.4.4 Presadzovať spoluprácu s tretím sektorom

- Využívať potenciál mimovládnych organizácií (MVO) na spoluprácu v prospech strategických cieľov a priorít zahraničnej politiky SR doma aj v zahraničí, najmä v krajinách prioritného záujmu SR.
- Zapájať MVO do prípravy, oponentúry a prezentácie analytických a koncepčných materiálov MZV SR.

5.5 MODERNÁ SLOVENSKÁ DIPLOMACIA

Obsahuje 5 cieľov, tieto sú podrobne popísané v nasledujúcich podkapitolách.

5.5.1 Optimalizovať vnútorný chod organizácie

- Zaviesť moderný systém strategického riadenia tak, aby pracovné procesy a plánovanie a využitie zdrojov boli odvodené od a viazané na strategické priority a ich plnenie pomocou projektového riadenia a delegovania zodpovednosti na výkonných pracovníkov.
- Sústrediť adekvátne kapacity na vykonávanie hlavných činností a aktívnu diplomáciu, zjednodušiť podporné procesy vrátane zlepšenia informovanosti, prehľadnosti, eliminácie byrokracie, zjednodušenia vertikály riadenia a zníženia administratívnej zaťaženia.
- Postaviť a podľa nutnosti adaptovať organizačnú štruktúru MZV, tak, aby odrážala pracovné procesy.
- Posilniť schopnosť MZV reagovať na meniace sa výzvy a úlohy prepojením líniovej štruktúry, zameranej najmä na plnenie štandardných projektov a úloh s projektovým riadením na pokrytie meniacich sa priorít a prierezových úloh.
- Plánovať a aktualizovať sieť zastupiteľských úradov SR podľa strategických priorít ZP SR.

5.5.2 Zabezpečiť technologicky vyspelú komunikáciu

- Zaviesť moderné IT technológie na zvýšenie automatizácie komunikácie vnútri rezortu (vrátane ZÚ) na zlepšenie informovanosti a prístupu k informáciám v reálnom čase, na sprehľadnenie rozhodovacích procesov a zníženie administratívnej náročnosti a nákladov.

5.5.3 Optimalizovať finančné riadenie a štruktúru rozpočtu

- Zosúladiť programovú štruktúru so strategickými cieľmi MZV SR, odraziť to v rozpočte založenom na princípe programového rozpočtovania.

5.5.4 Posilňovať odbornú pripravenosť pracovníkov zahraničnej služby

- Spracovať a realizovať stratégiu rozvoja ľudských zdrojov zameranú na kariérny rast prostredníctvom posilnenia profesionality, kompetentnosti, motivácie a lojality zamestnancov.
- Pripraviť návrh zákona o zahraničnej službe, ktorý upraví inštitucionálne zabezpečenie zahraničnej služby a práva a povinnosti zamestnancov ministerstva ako členov profesionálnej štátnej služby.

5.5.5 Posilniť personálne zastúpenie SR v EÚ a medzinárodných organizáciách

- Vytvárať podmienky a systém pre presadzovanie a zabezpečenie adekvátneho personálneho zastúpenia SR v štruktúrach medzinárodných organizácií a najmä Európskej únie zodpovedajúce kvantitou (počet postov) i kvalitou (funkcie) zahraničnopolitickým záujmom SR a príspevku SR (o.i. databáza, príprava, legislatíva, finančné a materiálo-technické zabezpečenie).
- Presadzovať spravodlivý prístup a podmienky pre presadzovanie kandidátúr slovenských občanov, aktívne pre to využívať celú zahraničnú službu SR.